

ingediend op **23-I** (2021-2022) – Nr. 1
20 mei 2022 (2021-2022)

Beleids- en begrotingstoelichting

Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering

Begrotingsuitvoering 2021

I. INHOUDSTAFEL

I.	INHOUDSTAFEL	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III.	SAMENVATTING	4
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
V.	BELEIDSVELD GELIJKE KANSEN en INTEGRATIE EN INBURGERING	8
	1. ISE GELIJKE KANSEN	8
	1.1. SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt	8
	OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme	8
	1.2. SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie	9
	OD 3.1 We bevorderen de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving	9
	OD 3.2 We bestrijden alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag	10
	OD 3.3 We bestrijden de structurele barrières die het welbevinden van LGBTQI+ personen belemmeren	10
	OD 3.4 We realiseren de inclusie (volwaardige maatschappelijke participatie) van mensen met een handicap	11
	OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio	12
	1.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen	13
	OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid	13
	OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht	14
	OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt	14
	OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld	14
	OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid	14
	1.4. Budgettair kader	15
	2. ISE INTEGRATIE EN INBURGERING	18
	2.1. SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt	18
	OD 1.1 Vlaanderen versterkt de sociale samenhang door netwerken te stimuleren die het sociaal weefsel vormen	18
	OD 1.2 We zorgen voor een evenredige participatie van burgers op domeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, enz.	19

OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme	19
OD 1.4 We stimuleren ieders identiteitsontwikkeling vanuit de Vlaamse geschiedenis, cultuur en de gedeelde sokkel van Verlichtingswaarden	20
2.2. SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving.	20
OD 2.1 We maken het inburgeringsbeleid slagkrachtiger	20
OD 2.2 We versterken de taalverwerving van het Nederlands.....	22
OD 2.3 We versterken het inzicht in onze Vlaamse samenleving, haar werking en haar geschiedenis.....	22
OD 2.4 We versterken de economische zelfredzaamheid.....	22
OD 2.5 We zetten in op participatie en netwerk	23
2.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijke kansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.....	23
OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid	23
OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht.....	23
OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in..... diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt	24
OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld.....	24
OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid	25
OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken	25
2.4. Budgettair kader.....	26
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	33
VII. LIJST MET AFKORTINGEN.....	33
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'.....	35
1. UITGEVOERDE BELEIDSINITIATIEVEN	35
2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN.....	37
3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING	38
4. DECREETSEVALUATIES	38
/	38
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT' .	38
X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	38
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'	38

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2021 was een bijzonder jaar. We gingen het jaar in met een lockdown omwille van het SARS-COV-2 virus dat uiteindelijk heel 2021 zou beheersen. Nóg meer dan voorheen werd in 2021 duidelijk dat de ambitie om gelijke kansen voor iedereen in Vlaanderen te verwezenlijken van uitermate groot belang is. In tijden van een (pandemische) crisis moeten we met z'n allen aan dezelfde kar trekken. Solidariteit en collectiviteit waren letterlijk van levensbelang; niemand mag uit de boot vallen. Het was noodzakelijk de gehele bevolking te informeren over het vaccineren, de PCR-testen en de coronamaatregelen. Informatie moest daarom toegankelijk en inclusief zijn; ook voor bvb. mensen met een beperking of personen die het Nederlands niet vaardig zijn. Niet enkel toegankelijke informatie was van belang, maar ook moest de fysieke toegankelijkheid op punt staan in de vaccinatiecentra. De coronacrisis zette ook in 2021 het versnelde digitale elan verder. Denk maar aan de digitale certificaten om toegang te krijgen tot allerhande evenementen of het belang van contactopsporing via applicaties op onze gsm's.

Dit alles was niet gelukt zonder de toewijding en expertise van mijn diverse partners uit het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsveld. Ik wil dan ook mijn medewerkers, het Agentschap Binnenlands Bestuur, de lokale besturen, partnerorganisaties, agentschappen en mijn collega-ministers van harte danken voor alle inzet.

Om onze samenwerking verder in goede banen te leiden, zijn in januari de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten van start gegaan met onze externe, verzelfstandigde agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel. In april werd LEVL vzw erkend als de nieuwe participatieorganisatie. En ook de samenwerking met mijn collega-ministers werd in oktober aangescherpt aan de hand van een actualisering van het horizontaal actieplan. Nieuw in dit plan is de diepgaande aandacht voor de lokale besturen als primaire partners van het gelijke kansen-, integratie- en inburgeringsbeleid (GKII). De voorbereidingen ter operationalisering van hun regierol werden in 2021 gestart, in het zogenoemde 'Plan Samenleven'.

In 2021 werden ook een aantal - legistische - mijlpalen voor het GKII-beleid bereikt. Het wijzigingsdecreet betreffende het Vlaams integratie- en inburgeringsbeleid werd definitief goedgekeurd. Er kwam een eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet voor de oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut. En de Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap werd per besluit erkend.

2021 is opnieuw een uitdagend jaar geweest. Wij zijn die uitdagingen aangegaan en in dit rapport presenteer ik u op welke manier.

III. SAMENVATTING

Naast de specifieke uitdagingen die de coronacrisis teweeg heeft gebracht heb ik samen met de verschillende partners uit de GKII-sector ook hard gewerkt aan het verder verwezenlijken van de initiële doelstellingen uit het regeerakkoord 2019 – 2024.

Wij hebben ons verder ingezet op de aanpak van racisme en discriminatie. Er werden wijzigingen aan het Vlaams gelijkekansendecreet goedgekeurd inzake de bescherming van personen die een slachtoffer van discriminatie verdedigen of die voor hen getuigen. Ook werkte ik een monitoringssysteem uit dat de aard en het volume van discriminatie op geaggregeerd niveau in kaart brengt en sensibiliserend werkt. Daarnaast heeft de Vlaamse Regering meegewerkt aan de ontwikkeling van het Interfederaal Actieplan inzake racismebestrijding.

Op vlak van inburgering en integratie heb ik extra aandacht besteed aan de mogelijkheden voor inburgeraars om hun netwerk uit te bouwen en volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Zoals opgenomen in het wijzigingsdecreet van het integratie- en inburgeringsbeleid voorzie ik een netwerk- en participatietraject binnen het inburgeringstraject. Hiervoor hebben we in 2021 reeds proeftuinen opgezet in samenwerking met 55 lokale besturen. Bovendien verleende ik verschillende subsidies aan projecten die nieuwkomers verbinden en in contact brengen met onze Vlaamse samenleving. Ik heb een aantal versterkende initiatieven opgezet die nieuwkomers en mensen van diverse herkomst meer evenredig laten participeren op domeinen zoals onderwijs, sport, jeugdwerk, de arbeidsmarkt en de woonmarkt.

Bijzondere aandacht heb ik besteed aan de ontwikkeling van een test voor maatschappelijke oriëntatie. Zo krijgen de gedeelde sokkel van waarden en normen en de Vlaamse cultuur en geschiedenis een meer robuuste plek in het inburgeringsbeleid. De agentschappen integratie en inburgering hebben hierbij de nodige ondersteuning geboden voor de operationalisering.

Onder het bieden van kansen aan nieuwkomers valt ook de versterking van hun economische zelfredzaamheid. Om nieuwkomers beter te ondersteunen heb ik in de nieuwe regelgeving opgenomen dat inburgeraars die niet werken voortaan systematisch worden ingeschreven bij de VDAB. Na het doorlopen van het inburgeringstraject wilde ik ook zorgen dat inburgeraars de mogelijkheid krijgen om in een vervolgt traject te stappen.

Wat het gelijkkansenbeleid betreft heb ik me geëngageerd om de maatschappelijke drempels weg te werken die individuen vandaag de dag weerhouden van volwaardige participatie. Dit heb ik gedaan binnen verschillende domeinen.

Een eerste domein betreft de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving. Ik heb verschillende stappen ondernomen om deze participatie te bevorderen o.a. via de financiering van verschillende organisaties (RoSa, Ella, Furia, de Nederlandstalige Vrouwenraad). Ook heb ik verscheidene projecten ondersteund waarbij burgers, organisaties en lokale besturen een innovatief of experimenteel project opzetten om de uitdagingen rond gelijke kansen aan te gaan. In dit kader lanceerde ik eind 2021 een projectoproep 'gedeeld en betrokken ouderschap'. Daarnaast startte ik een onderzoek naar het aanbod en de kwaliteit van de relationele en seksuele vorming bij leerlingen met een handicap in het buso-onderwijs. Ik zoomde ook in op het kruispunt tussen gender en herkomst en ondersteunde in dit kader de vzw DUO for a JOB en een project van Ella. Beide organisaties richtten zich op vrouwen van buitenlandse herkomst.

Op het domein voor LGBTQI+ personen werden enerzijds een aantal onderzoeken opgezet zoals het onderzoek van de Universiteit van Gent over geweldervaringen van LGBTQI+. Anderzijds zorgde ik voor financiering van een project voor LGBTQI-slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag en bracht de financiering in de steigers voor een project rond veilige(re) en vertrouwde omgevingen voor LGBTQI+ personen. Er liepen ook nog steeds een aantal experimentele projecten zoals het versterkt initiatief Paars. Ik kende ook nieuwe werkingsmiddelen toe aan çavaria, de Roze Huizen, het Transgender Infopunt, The Belgian Pride en Lumi.

Op het domein van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag hebben we heel wat stappen gezet. Vanuit Vlaanderen zette ik mee mijn schouders onder bijvoorbeeld het Vlaams Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld. In het kader van dit plan, zorgde ik samen met mijn collega's van Welzijn en Justitie voor de cofinanciering en deelname van Vlaanderen aan de Europese survey inzake gendergerelateerd geweld.

Ook voor de bevordering van gelijke kansen voor personen met een handicap was 2021 een belangrijk jaar. We hebben werk gemaakt van een stevig platform voor beleidsparticipatie via de Adviesraad Handicap – NOOZO, die 26 organisaties door en voor personen met een handicap verenigt. Ik heb de pilootwerking ervan gunstig geëvalueerd en de erkenningsprocedure werd opgestart. Een aantal subsidies werden toegekend aan verschillende projecten inzake inclusie voor personen met een handicap. Ik lanceerde ook een oproep Handicap en Inclusief Samenleven, hetgeen tot de goedkeuring van twaalf projecten leidde.

Ons toegankelijkheidsbeleid gebeurde ook steeds in samenwerking met Inter. We maakten samen werk van een herwerking van de toegankelijkheidsverordening en lanceerden in het kader van het vernieuwingstraject rond de databank Toegankelijk Vlaanderen de Toegankelijkheidswijzer voor musea. We promootten ook het charter 'naar toegankelijke gemeenten' bij de lokale besturen.

Met de start van het actieplan 'iedereen digitaal' zette ik ook in op een lokaal digitaal inclusiebeleid.

Verder werkte ik aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid met oog voor onderzoek en valorisatie, werkten we actief mee op internationaal niveau en leerden we opnieuw van buitenlandse goede praktijken.

TOTAAL – GELIJKE KANSEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	100	0	0	94.149	95.733
2e BA-JR	100	0	0	99.913	99.568
BU	169	0	0	99.788	90.429

PROGRAMMA PF – GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	0	0
2e BA-JR	0	0	0	0	0
BU	2	0	0	0	0

PROGRAMMA SF – GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	100	0	0	94.149	95.733
2e BA- JR	100	0	0	99.913	99.568
BU	167	0	0	99.788	90.429

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Het beleid rond gelijke kansen, integratie en inburgering is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle beleidsdomeinen en vergt een inclusieve, horizontale aanpak. Daarom heb ik mij verder ingezet op de coördinatie van het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan 2020 – 2024. In 2021 werd dit plan geactualiseerd. Dit impliceert onder andere sterkere aandacht voor de rol van lokale besturen. In eerste instantie speelt het GKII-beleid zich immers lokaal af. Het is daarom van belang dat lokale besturen volop meewerken. Ik roep hen op om hun schouders mee te zetten onder de acties in het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan. Dit zal worden geconcretiseerd in een Plan Samenleven waarvoor de voorbereidingen in 2021 al zijn gestart.

Specifiek met betrekking tot de problematiek van seksueel geweld heb ik met mijn minister-collega's een apart Vlaams actieplan opgemaakt. Ook hier is er aandacht voor de rol van de lokale besturen in de aanpak.

V. BELEIDSVELD GELIJKE KANSEN en INTEGRATIE EN INBURGERING

1. ISE GELIJKE KANSEN

1.1. SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme

De Vlaamse Regering heeft in 2021 een eerste voorontwerp van decreet goedgekeurd tot **oprichting van het Vlaams Mensenrechteninstituut** (VMRI). Dit decreet beoogt een doeltreffender antidiscriminatiebeleid en een betere rechtsbescherming voor alle mensenrechten binnen de Vlaamse bevoegdheden te realiseren, alsook via de nodige samenwerkingsakkoorden bij te dragen aan het bereiken van een A-status in Vlaanderen.

Het voorontwerp van decreet komt tegemoet aan de aanbeveling uit de evaluatiestudie over het Vlaamse gelijkheidsdecreet om de handhaving van dat decreet te versterken. Klachten over discriminatie zullen door het Vlaamse Mensenrechteninstituut worden behandeld via bemiddeling. Als dat niet tot een resultaat leidt, zal de geschillenkamer een niet-bindend oordeel vellen.

De evaluatiestudie omvatte ook bijkomende aanbevelingen om het juridisch kader te verduidelijken en de gerechtelijke toepassing ervan te verbeteren. Deze aanbevelingen werden in 2021 verder bestudeerd met het oog op de opmaak van een eerste voorontwerp van de **wijzigingen aan het gelijkheidsdecreet** in de loop van 2022.

In beginsel zal het Vlaams Mensenrechteninstituut worden opgericht naast de onafhankelijke instellingen die vandaag in Vlaanderen reeds sectoraal op mensenrechten georganiseerd zijn, m.n. de Kinderrechtencommissaris, het Vlaams Vredesinstituut, de Vlaamse Ombudsdienst en de Vlaamse Toezichtscommissie voor gegevensbescherming. De Vlaamse Regering heeft de ambitie om te evolueren naar één aanspreek- en referentiepunt voor de mensenrechten in Vlaanderen. Daartoe werd een voorstudie aanbesteed. Het is de bedoeling dat er in 2022 met deze studie aan de slag wordt gegaan.

In maart 2021 werden de wijzigingen aan het Vlaamse gelijkheidsdecreet goedgekeurd die een ruimere bescherming bieden tegen ontslag of andere nadelige maatregelen ("**represailles**") voor alle personen die een slachtoffer van discriminatie verdedigen of die voor een slachtoffer getuigen ten gevolge van een discriminatieklacht, melding of procedure.

In juni 2020 besliste de Vlaamse Regering om een **monitoringssysteem** uit te werken dat de aard en het volume van discriminatie op geaggregeerd niveau in kaart brengt én sensibiliserend kan ingezet worden. In uitrol van de aanbevelingen die een expertencomité hierop formuleerde, werd het opzetten van correspondentietesten een specifieke doelstelling in het plan samenleven dat vanaf 2022 zal worden uitgerold.

Vlaanderen werkt actief en constructief mee aan de ontwikkeling van het **interfederaal actieplan inzake racismebestrijding**. Op 25 september 2020 heeft de Interministeriële Conferentie (IMC) Racismebestrijding een startnota goedgekeurd. In 2021 werd die via werkgroepen verder geconcretiseerd.. Daarnaast zetten we in 2021 ook specifiek in op racisme in het voetbal.

In 2021 leidde de nieuwe beheerperiode van de **expertendatabank** tot de lancering van de campagne via sociale media die diverse experten in beeld bracht. De nadruk lag in 2021 o.a. op het bereiken van experten van diverse groepen (vrouwen, experten met andere herkomst, experten met een handicap en jonge experten). De databank werd gepromoot bij journalisten, andere media-actoren en experten. Het aantal experten met een actief profiel groeide naar ruim 700 en ook het aantal gebruikers vertoont een gestage groei.

1.2. SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie

OD 3.1 We bevorderen de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving

Om genderstereotypering naar de oppervlakte te brengen en wat de gevolgen van gendermechanismen zijn, financier ik het beheer van de website **Genderklik** (in beheer van RoSa) en de eraan gekoppelde sociale media.

RoSa is één van de organisaties die vanuit het gelijke kansenbeleid structureel gefinancierd wordt om het beleid mee te ondersteunen en te voeren. Daarnaast ontvangen ook **Ella, Furia en de Nederlandstalige Vrouwenraad** werkingsmiddelen. Gelijke kansen zijn niet enkel een zaak van de overheid. Om onze doelstellingen te realiseren, is er inbreng nodig van velen.

Via projectsubsidies moedig ik burgers, organisaties en lokale besturen aan om het beleid mee vorm te geven. Ik steun daarbij innovatieve en **experimentele projecten** met een positieve, reële en duurzame impact op de brede uitdagingen rond Gelijke Kansen. Binnen het thema gender verleende ik steun aan verschillende projecten:

- **Blue Bird docs** ontwikkelde een educatieve toepassing die jongeren en leerkrachten op een speelse en interactieve manier laat inzoomen op gendergelijkheid, gendermechanismen, vrouwenrechten en mensenrechten in het algemeen.
- RoSa ontwikkelde een toolkit '**gender in het lager onderwijs**' die informatie en tools op een toegankelijke manier bundelt.
- Het project '**fietsen geeft je vleugels**' van vzw ZIJ-kant wil vrouwen empoweren om zich de fiets en dus ook de openbare ruimte toe te eigenen. Het project omvat een fietstocht in de stad Antwerpen langs vrouwelijke straatnamen en eindigt bij een nieuwe muurschildering die de boodschap kracht bijzet.
- Het **project Equischools van vzw Movemen** toont jongens uit BSO en TSO (15-18j) positieve, niet-gewelddadige modellen van mannelijkheid, wars van stereotypen. Het project wil ook attitudes en gedrag veranderen bij de doelgroep en mikt daarnaast op een schoolcultuur die gendergelijkheid bevordert en discriminatie tegengaat.

Mannen en vrouwen nemen nog steeds niet op een evenwaardige manier deel aan de arbeidsmarkt. Veel factoren spelen hierin een rol, waaronder het gegeven dat vrouwen algemeen meer (onbetaalde) zorgtaken in het gezin opnemen dan mannen en daardoor vaker terugvallen op deeltijdse loopbanen. Ondertussen geven steeds meer mannen aan hun vaderrol actiever te willen invullen, maar nog tegen drempels aan te lopen. Daarom lanceerde ik eind 2021 een **projectoproep "gedeeld en betrokken ouderschap"**. Deze oproep, ondersteund door EXPOO, het Vlaams Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning, kadert ook binnen het VAPA, Vlaams Actieplan

Armoedebestrijding. Er werden 22 projectaanvragen ingediend waarvan er 9 werden geselecteerd.

Ik zoomde in op het kruispunt **gender en herkomst**. Vrouwen van buitenlandse herkomst zijn immers minder vertegenwoordigd op de arbeidsmarkt. In 2021 liep het project DUO for a Woman van de vzw DUO for a JOB waarbij 100 werkzoekende jonge vrouwelijke nieuwkomers in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen werden begeleid via een mentorschap. Er werd ook een samenwerking opgezet met Ella die meer meisjes van buitenlandse herkomst wil oproepen en inspireren om voor een technische of wetenschappelijke STEAM-studie te kiezen.

OD 3.2 We bestrijden alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag

De Vlaamse Regering bestrijdt gendergerelateerd geweld door in te zetten op het doorbreken van stereotypen en taboes, door kennis en inzicht te verwerven in de achterliggende mechanismen van geweld en door transversaal en multidisciplinair te werken aan preventie, bescherming en vervolging. Geweld moet vanuit de verschillende beleidsniveaus worden aangepakt. Via het **Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld 2021-2025** waarbij de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten betrokken zijn, wordt dit beleid geconcretiseerd.

Vanuit Vlaanderen zette ik ook mee mijn schouders onder het Vlaams **Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld**. Binnen dit plan zetten we voornamelijk in op de intersectionele benadering van deze problematiek en versterken we de link naar de lokale besturen. Het lerend netwerk en de nieuwsbrief Gelijke Kansen werden in 2021 aangewend om goede praktijken met elkaar te delen.

Eergerelateerd geweld, genitale verminking en gedwongen huwelijk zijn specifieke vormen van gendergerelateerd geweld die om een gerichte aanpak vragen. In 2021 ging in Mechelen een subsidieproject van start dat ingaat op concrete noden die met de problematiek van gedwongen huwelijken samenhangen.

Ik lanceerde ook een onderzoek dat nagaat hoe het gesteld is met **de relationele en seksuele vorming van jongeren met een beperking in BUSO**. Het onderzoek loopt tot 2023 en zal beleidsaanbevelingen formuleren op vlak van een kwaliteitsvolle seksuele en relationele vorming van jongeren met een beperking m.b.t. de Vlaamse schoolcontext.

In het kader van het Vlaams actieplan, zorgde ik samen met mijn collega's van Welzijn en Justitie voor de cofinanciering en deelname van Vlaanderen aan de **Europese survey inzake gendergerelateerd geweld**. De enquête peilt naar de prevalentie en vormen van gendergerelateerd geweld in België en maakt een Europese vergelijking mogelijk.

OD 3.3 We bestrijden de structurele barrières die het welbevinden van LGBTQI+ personen belemmeren

Ik ging **in dialoog met het LGBTQI+ middenveld** en met LGBTQI+-jongeren om vinger aan de pols te houden bij het welzijn en welbevinden van de LGBTQI+ gemeenschap. Ik ging ook het gesprek aan met de erkende levensbeschouwingen over deze thematiek via de **Vlaamse interlevensbeschouwelijke dialoog** (VILD).

Begin 2021 ging het **onderzoek naar de geweldervaringen van LGBTQI+ personen** van start aan de Universiteit Gent. Het twee jaar durende onderzoek zal een beeld geven van de aard, omvang en impact van geweldservaringen, de meldings- en aangiftebereidheid, de relevante actoren bij hulp en herstel en de rol van (lokale) beleidsactoren en/of andere instanties zoals middenveldorganisaties (vb. in het kader van sensibilisering, slachtofferhulp, psychisch welzijn etc.).

Tot slot ging ik op zoek naar **projecten die slachtoffers ondersteunen**. Ik zorgde voor financiering van een project voor LGBTQI-slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag en bracht de financiering in de steigers voor een project rond veilige(re) en vertrouwde omgevingen voor LGBTQI+ personen.

In februari organiseerde ik – samen met mijn Nederlandse collega-minister Van Engelshoven – een webinar over het onderzoek naar de **kennis en attitude ten aanzien van personen met een variatie in geslachtskenmerken** (intersekse)¹ voor beleidsmakers, onderzoekers en middenveldorganisaties.

LGBTQI+ personen van buitenlandse herkomst zijn een bijzonder kwetsbare doelgroep. In Antwerpen loopt een project om de toegang tot (reguliere) hulp- en dienstverlening te verbeteren voor LGBTQI+ personen van buitenlandse herkomst.

Er lopen ook een aantal experimentele projecten m.b.t. deze thematiek:

- Er loopt een project van het LGBTQI+- en gendermiddenveld in het kader van de groeiende online en offline anti-beweging met betrekking tot gender, seksuele diversiteit en seksuele en reproductieve rechten.
- Project ter actualisatie en integratie van de bestaande informatieplatformen van het Transgender Infopunt.
- Het versterkte initiatief "Paars" in het kader van het doorbreken van hetero- en gendernormativiteit in schoolcontext.
- Tot slot werd eind 2021 een nieuw project opgezet met de Gezinsbond dat ouders zal ondersteunen om rond gender en seksuele diversiteit binnen opvoedings- en gezinscontext te werken.

In 2021 werden opnieuw werkingsmiddelen toegekend aan **çavaria (en de Roze Huizen), het Transgender Infopunt, The Belgian Pride en Lumi** als gesprekspartners voor het beleid en om mee uitvoering en ondersteuning te geven aan het beleid.

In 2021 werd verder gewerkt aan de opmaak van een nieuw **interfederaal actieplan SOGIESC**. SOGIESC staat voor 'Sexual Orientation, Gender Identity and Expression, and Sex Characteristics', zijnde seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en sekse kenmerken.

In het najaar werd duidelijk dat de federale overheid de interfederale reflex zou loslaten en vooral haar focus zou leggen op de opmaak van een federaal plan. In 2022 zal bekeken worden hoe de deelstaten betrokken worden.

OD 3.4 We realiseren de inclusie (volwaardige maatschappelijke participatie) van mensen met een handicap

1

https://gelijkekansen.be/portals/gelijkekansen/OpenContent/Files/937/Rapport_Nulmetingintersekse_REVISE_D.pdf

De ervaringsdeskundigheid van mensen met een handicap is van groot belang in het vormgeven en uitvoeren van het beleid in diverse domeinen. Vlaanderen maakte daarom werk van een stevig platform voor beleidsparticipatie via de **Adviesraad Handicap – NOOZO** die meer dan 30 organisatie van personen met een handicap verenigt. In 2021 heb ik de pilootwerking van NOOZO gunstig geëvalueerd en heeft de Vlaamse Regering in december tot de regeling van de erkenningsprocedure voor een advies- en beleidsparticipatieraad voor het thema Handicap beslist.

Samen met de collega's van de domeinen Jeugd en Welzijn werd een **sensibiliseringscampagne rond inclusieve vrijetijdsbesteding** van kinderen en jongeren met een beperking voorbereid. Deze wordt in de loop van 2022 en 2023 verder uitgerold.

Ook voor wat het thema 'Handicap' betreft werk ik structureel samen met het middenveld. In 2021 kende ik opnieuw een werkingssubsidie toe aan **GRIPvzw** om mee uitvoering en ondersteuning te geven aan het beleid.

Daarnaast geef ik **projectmatige ondersteuning** aan initiatieven die een bijdrage kunnen leveren aan het creëren en ondersteunen van een meer inclusief Vlaanderen:

- **Onze Nieuwe Toekomst**, een zelforganisatie van mensen met een verstandelijke beperking, waarbij ze inzetten op ontmoeting en netwerking rond thema's als welzijn op het werk, zelfstandig wonen van jongeren met een beperking, participatie in hoger onderwijs, vrouw zijn met een beperking, ...
- Het **Steunpunt voor Inclusie** (van vzw Ouders voor inclusie) zet in op haalbare inclusietrajecten in onderwijs, vrijetijdsbesteding (kinderen en jongeren), ... In coronatijd steeg het aantal ondersteuningsvragen, waarvoor het steunpunt ook tijdelijk meer middelen kreeg. Tegelijkertijd bereidde het steunpunt zich voor op sterkere ondersteuning van lokale besturen met vragen rond inclusie en op een ondersteuningsfunctie via het Plan Samenleven.
- In oktober lanceerde ik een **oproep Handicap en Inclusief samenleven**, die tot de goedkeuring van een twaalfstal projecten leidde, die elk op zich een bijdrage kunnen leveren aan het creëren en ondersteunen van een meer inclusief Vlaanderen.

OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio

Een **coherente aanpak** van de toegankelijkheidsacties vanuit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen is een nadrukkelijke ambitie van het regeerakkoord. Binnen mijn horizontale coördinerende opdracht versterkte ik Inter om hierbij als expertisecentrum voor toegankelijkheid ondersteunend en richtinggevend te kunnen zijn. Inter ontwikkelt een instrument om beleidsdomeinen te ondersteunen bij het in kaart brengen van hun toegankelijkheidsbeleid en bij de opmaak van een actieplan om toegankelijkheid structureel in te bedden binnen het betreffende sectorale beleid.

Het evaluatieonderzoek maakte eerder al duidelijk dat de **toegankelijkheidsverordening** aan een grondige herwerking toe is. De nodige voorbereidingen werden hiertoe getroffen. Een maximale inzet van de expertise van Inter staat daarbij centraal, evenals aandacht voor de feitelijke context van een bouwproces.

In het vernieuwingstraject rond de **datbank Toegankelijk Vlaanderen**, lanceerde ik in het voorjaar de Toegankelijkheidswijzer voor musea. Deze tool laat toe dat musea hun toegankelijkheidsinformatie op een eenvormige en dus herkenbare manier in kaart kunnen

brengen en ontsluiten via hun eigen website. Concreet werden de Gentse musea en historische huizen in kaart gebracht.

Om de principes van het **Universal Design** nadrukkelijker te verankeren binnen de ontwerpopleidingen, bood Inter expertise en ondersteuning aan om hen daarbij te begeleiden. Een ronde tafel met de betrokken opleidingsinstellingen bracht in kaart hoe het aanbod in de toekomst verder kan geoptimaliseerd worden.

Ook de lokale besturen kregen de nodige aandacht. Samen met Inter promoot ik het **Charter 'naar toegankelijke gemeenten'** als het kader voor de uitbouw van een duurzaam lokaal toegankelijkheidsbeleid. Daarnaast versterkte ik Inter verder, zodat het expertisecentrum bijkomende instrumenten kan ontwikkelen ter ondersteuning van de lokale besturen.

De **coronapandemie** en de bijhorende maatregelen brachten bijzondere uitdagingen met zich mee voor mensen met een handicap. De initiatieven van Inter om het isolement van mensen met een handicap te bestrijden en inclusie te ondersteunen, konden rekenen op internationale erkenning. Met onder meer de richtlijnen voor de anderhalve-meter-maatschappij en de toegankelijkheid van vaccinatiecentra sleepte Inter de Zero Project Award in de wacht. Het Zero Project zoekt en deelt modellen die het dagelijks leven en de wettelijke rechten van alle personen met een handicap wereldwijd verbeteren.

De Europese richtlijn **webtoegankelijkheid** verplicht de digitale toegankelijkheid van websites en mobiele apps van overheidsinstanties. Het Agentschap Binnenlands Bestuur fungeerde als aanspreekpunt voor lokale besturen als zij hierover vragen hadden en leverde een steekproef van lokale besturen aan voor het toezicht en de rapportage aan de dienst Diversiteit van het Agentschap Overheidspersoneel.

Met de start van het **actieplan 'Iedereen digitaal'** zette ik ook in op een lokaal digitaal inclusiebeleid. Inzetten op digitale inclusie – het wegwerken van de verschillende drempels die mensen ervaren en het aanbieden van ondersteuning – is cruciaal om de gelijke kansen van iedereen in Vlaanderen tijdens en na de coronacrisis te verzekeren. Dit plan ondersteunt lokale besturen bij de uitbouw van een e-inclusiebeleid waarbij ingezet wordt op de drie aspecten van digitale inclusie: toegang, vaardigheden en ondersteuning op maat. Twee trajecten werden reeds opgestart binnen dit plan in 2021, namelijk de ondersteuning van lokale besturen door Mediawijs en VVSG. Dit d.m.v. netwerking tussen lokale besturen, opleidingen voor overheidsmedewerkers en vormingsmateriaal voor bijvoorbeeld digibuddy's.

1.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid

Ik actualiseerde het horizontale actieplan m.b.t. gelijke kansen en integratie in oktober 2021 (zie meer informatie onder 'Integratie en Inburgering'). Specifiek m.b.t. de gelijke kansen thema's werden een aantal acties toegevoegd en de regierol van de lokale besturen werd aangescherpt. In uitvoering van het geactualiseerde beleidsplan werden in 2021 reeds zes initiatieven opgezet. Het betreft:

- Project "Safer Cities in Vlaanderen versterken, innoveren en verankeren" van Plan International België (zie OD 3.2)

- Project "Veilige(re) en vertrouwde omgevingen voor LGBTQI+ personen" van cavariva vzw & Wel Jong Niet Hetero (zie OD 3.3)
- Project "Alle liefs voor M/V/X" van Gezinsbond vzw (zie OD 3.3)
- Project "Steunpunt voor Inclusie in de lokale gemeenschap" van Ouders voor Inclusie (zie OD 3.4)
- Versterking van Inter in het kader van het Horizontaal Integratie en Gelijke Kansenbeleidsplan 2020-2024 (zie OD 4.2)

OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht

Vanuit haar rol als Vlaams expertisecentrum toegankelijkheid bood **Inter** ook het voorbije jaar dienstverlening op vraag en op maat van Vlaamse overheidsentiteiten, lokale besturen en private partners. Inter ondersteunde allerhande toegankelijkheidsinitiatieven, hielp bij de uitbouw van een kwaliteitsvol beleid, maakte evenementen toegankelijk en beantwoordde info- en adviesvragen o.a. in het kader van de toegankelijkheidsverordening.

Binnen het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering stelde Inter een meerjarig ondernemingsplan op. Dit plan bevat de concreet strategische doelstellingen voor de komende jaren. Ik voorzag eind 2021 in een versterking van Inter op haar ondersteunende rol ten aanzien van lokale besturen, evenals ten aanzien van de Vlaamse overheidsentiteiten.

OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt

Ik ondersteunde de lokale besturen met een **lerend netwerk van en voor lokale gelijkekansenambtenaren**, met aanwezigheid van onze Vlaamse partners. Daarnaast worden lokale besturen een driemaandelijks digitale nieuwsbrief Lokaal Gelijke kansenbeleid aangeboden.

Besturen die via concrete **projecten** de beleidsdoelstellingen mee uitvoeren, kunnen hiervoor een beroep doen op de algemene projectmiddelen van gelijke kansen. In het kader van de **actualisatie van het horizontale gelijke kansen en integratiebeleid** werden een aantal acties toegevoegd en werd de regierol van de lokale besturen aangescherpt, zoals toegelicht onder OD 4.1.

OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

Het gelijkekansenbeleid komt tot stand in wisselwerking met een aantal structureel gefinancierde organisaties. Ik wil dit **samenwerkingsverband evalueren en bijsturen** waar nodig. In 2021 werd daartoe gestart met de voorbereiding. In 2022 wordt – d.m.v. een overheidsopdracht - een traject uitgevoerd dat de rollen en posities van dit veld verduidelijkt en in een meer objectief samenwerkings- en financieringskader zal brengen.

OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid

Ik lanceerde in 2021 het **gendersyntheserapport** dat de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) samenstelde. Het rapport focust op de maatschappelijke positie en participatie van

mannen en vrouwen in Vlaanderen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een brede waaier van statistieken over demografie, onderwijs en vorming, betaalde en onbetaalde arbeid, inkomen en armoede, gezondheid, besluitvorming, sociale participatie, attitudes en gedrag en mobiliteit.

Ik finaliseerde het **handicapsyntheserapport** dat in januari 2022 door de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) werd gepubliceerd. Het rapport brengt de maatschappelijke positie van mensen met een handicap breed in beeld binnen verschillende domeinen van het maatschappelijk leven.

Verder werden ook een aantal **specifieke onderzoeken** opgestart of verdergezet, zie OD's m.b.t. handicap, LGBTQI+ en gender.

OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

In 2021 werden – onder coördinatie van de collega's van het departement Buitenlandse Zaken – voorbereidingen opgestart voor de constructieve dialoog in het kader van het VN-verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie (april 2021) en de nieuwe Universal Periodic Review binnen de Mensenrechtenraad (mei 2021).

Samen met het Agentschap Binnenlands Bestuur ben ik actief binnen de relevante Europese fora (zoals bijvoorbeeld het Netwerk van LGBTI Focal Points op niveau van de Raad van Europa) en volgde de Europese besluitvorming nauw op met betrekking tot de nieuwe beleidsstrategieën over gendergelijkheid, seksuele diversiteit en handicap.

1.4. Budgettair kader

GELIJKE KANSEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
2021	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	4.937	8.507	8.506	5.531	5.500	4.859
Toe-lagen IS	1.021	1.928	1.928	1.021	1.928	1.928
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0

Totaal	5.958	10.435	10.434	6.552	7.428	6.787
---------------	--------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

SJ0-1SFC2CA-WT – UITBOUW VLAAMS GELIJKEKANSENBELEID

Korte inhoud:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor uitbouw van het Vlaams gelijke kansenbeleid.

Het wordt aangewend voor diverse ondersteunende maatregelen in het kader van het beleid om te sensibiliseren en informeren, opmaken van wetgeving, voeren van campagnes, onderzoek, ... en voor het financieren van projectsubsidies die het gelijke kansenbeleid over de verschillende thema's (gender en seksuele identiteit, handicap, toegankelijkheid, non-discriminatie) ondersteunen.

Daarnaast werd het krediet op dit begrotingsartikel aangewend voor het toekennen van nominatumsubsidies aan een aantal organisaties uit het middenveld actief rond de gelijke kansentema's en Unia.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	4.937	8.507	8.506	5.531	5.500	4.859

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De middelen VAK en VEK werden zo goed als volledig aangewend.

SJ0-1SFC2CY-IS – AGENTSCHAP TOEGANKELIJK VLAANDEREN

Korte inhoud:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	1.021	1.928	1.928	1.021	1.928	1.928
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De middelen VAK en VEK werden volledig aangewend.

2. ISE INTEGRATIE EN INBURGERING

2.1. SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

OD 1.1 Vlaanderen versterkt de sociale samenhang door netwerken te stimuleren die het sociaal weefsel vormen

Om het samenleven te bevorderen is het essentieel dat er wordt ingezet op contacten tussen mensen. Er bestaan al heel wat **goede praktijken** hoe samenleven op een positieve manier kan worden bevorderd (op de werkvloer, in de vrijetijdsbesteding, in de buurt, in het dagelijks leven...). Samen met de **Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten** (VVSG) breng ik die goede praktijken onder de aandacht zodat de reeds opgebouwde expertise kan worden gedeeld en worden opgeschaald. De VVSG ontsluit en deelt deze praktijken via een kennisnetwerk en een online praktijkdatabank waar meer dan 700 inspirerende voorbeelden op te vinden zijn.

Ook het Agentschap Integratie en Inburgering heeft een opdracht in de multiplicatie van goede praktijken voor lokale besturen. Op 18 december 2021 lanceerde het Agentschap Integratie en Inburgering het project '**Diversiteit Inspireert**', in samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur, Atlas, IN-Gent, de VVSG en het Huis van het Nederlands Brussel. Dit online platform brengt heel wat inspirerende verhalen en goede praktijken samen rond diversiteit in Vlaanderen en Brussel.

Voor nieuwkomers werd de mogelijkheid om sociale contacten uit de bouwen voorzien via een **vierde pijler 'netwerking en participatie' binnen het inburgeringstraject**. Vanaf 1 januari 2021 gingen hiervoor 26 proeftuinen 'sociale netwerking en participatie voor inburgeraars' van start waarbij 55 lokale besturen betrokken zijn. Voor de 4de pijler wordt tegelijk een digitaal meetinstrument ontwikkeld dat op een klantvriendelijke manier de beoogde doelen van deze pijler per individu in kaart brengt.

Om mensen met elkaar te verbinden, in contact te brengen en hen kennis te laten maken met onze Vlaamse samenleving, verleende ik in 2021 een aantal **projectsubsidies** aan:

- Refu Interim, om nieuwkomers via vrijwilligerswerk te verbinden met sociale, culturele en andere vrijetijdspartners.
- Parlangi, om een matching-en videochatplatform te ontwikkelen om anderstaligen die Nederlands willen leren in contact te brengen met moedertaalsprekers Nederlands.

Met de **11 wijkverbeteringscontracten** die eind 2021 werden afgesloten en andere instrumenten binnen het Vlaamse Stedenbeleid, bied ik, ook vanuit mijn bevoegdheid Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid, de lokale besturen hefboomen om de uitdagingen op het vlak van netwerkversterking en de problematiek van segregatie aan te pakken.

Om lokale besturen en andere actoren te ondersteunen bij de **vaccinatiestrategie** van de Vlaamse overheid werd een website opgericht met informatie voor o.a. anderstaligen, personen met een beperking en voor leden van de verschillende geloofsgemeenschappen.

Ook in het kader van het **beleid ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en polarisering**, werden initiatieven genomen ter bevordering van het samenleven, zie daarvoor de BBT Begrotingsuitvoering 2021 Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen.

OD 1.2 We zorgen voor een evenredige participatie van burgers op domeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, enz.

De voltallige Vlaamse Regering draagt verantwoordelijkheid voor de integratie van personen van buitenlandse herkomst. In 2020 werden daartoe gemeenschappelijke doelen afgesproken.

Vanuit mijn coördinerende en ondersteunende bevoegdheid zet ik een aantal **versterkende initiatieven** op:

- Om meer kinderen en jongeren van diverse herkomst in contact te brengen met het jeugdwerk heb ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Jeugd 19 projecten "**Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk**" opgestart. Om deze projecten te begeleiden, andere organisaties/lokale besturen te inspireren, om knelpunten en successen te inventariseren en de beoogde doelstellingen te analyseren werd er een begeleidingsopdracht opgestart in de zomer van 2021 die wordt uitgevoerd door de Karel de Grote Hogeschool.
- Om de sociale mix en diversiteit in buurtscholen te versterken verleen ik een structurele subsidie aan de vzw **School in Zicht**.
- Om de participatie aan het hoger onderwijs van derdelanders te verhogen steun ik de Thomas More-hogeschool met het project **MaxiPAC**.
- De inzet van mentoren kunnen de brug naar de arbeidsmarkt helpen verkleinen. Daarom steun ik **Duo for a Job**. Vrijwillige mentoren ouder dan 50 jaar worden opgeleid om jongere (18-33 jaar) nieuwkomers te begeleiden naar de arbeidsmarkt.
- Sport is een belangrijk middel om sociale inclusie te bevorderen. Daarom steun ik het project **Urban Youth Games** van Olympic Urban Festival. Dit project wil kwetsbare kinderen in 5de en 6de leerjaar met elkaar in contact brengen via sport en sportieve competenties verwerven.
- Ik heb ook een subsidie verleend aan de **VRT** om te voorzien in **digitale ervaringsopdrachten** om te faciliteren in de aanwerving van talentvolle medewerkers die over digitale competenties beschikken en met profielen die momenteel te weinig vertegenwoordigd zijn in het personeelsbestand, zijnde personen van buitenlandse herkomst of met een handicap.
- Ik ondersteun tevens het **Expertisecentrum Katrol**, dat laagdrempelige studie- en gezinsondersteuning aan huis biedt bij kwetsbare gezinnen via de inzet van toekomstige leerkrachten en hulpverleners.
- Het project voor de verdere uitbouw van de **Overkophuizen**, waarvoor ik eind 2020 reeds middelen toekende, liep ook verder in 2021. Dit in functie van het beter bereiken van jongeren van buitenlandse herkomst, met een handicap en LGBTQ+jongeren.
- Samen met mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn, heb ik in 2021 ingezet op vernieuwende projecten van **Huizen van het Kind**, met extra aandacht voor o.a. personen van buitenlandse herkomst. Er werden 24 projecten geselecteerd die van start zijn gegaan op 1 september 2021.

Ik heb tenslotte ook een opdracht uitbesteed in functie van aanbevelingen over het gebruik van **Social Impact Obligaties** in functie van de uitvoering van het beleid.

OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme

Zie hiervoor OD 1.3 onder Gelijke Kansen.

OD 1.4 We stimuleren ieders identiteitsontwikkeling vanuit de Vlaamse geschiedenis, cultuur en de gedeelde sokkel van Verlichtingswaarden

Met de **Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)** bieden we de vertegenwoordigers van de erediensten en levensbeschouwingen verder een forum aan waar ze onderling en met de Vlaamse overheid, vertrouwelijk en respectvol, in gesprek kunnen gaan over allerhande maatschappelijke thema's. In 2021 is de VILD drie keer samengekomen met diverse agendapunten waaronder de corona-maatregelen, het nieuwe erkenningsdecreet, bespreking over seksuele diversiteit, toelichting over de her- en nevenbestemming van parochiekerken, gebruik van de Nederlandse taal binnen de werking van de eredienstbesturen, bespreking van de conceptnota rond begraafplaatsen en lijkbezorging en lijkbezorging, ...

Het project van **CIRRA** in het kader van beleidsmatige ondersteuning rond islamvraagstukken liep eind 2021 af. De resultaten, conclusies en aanbevelingen van de werkzaamheden werden gebundeld in een eindrapport en dat werd toegelicht in de Commissie Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering op de gedachtewisseling van 26 oktober 2021. Ook in het kader van de vaccinatiecampagne heeft Cirra mee gezorgd voor informatieverstrekking en sensibilisering.

Het wetenschappelijk onderzoek naar geloofskeuze werd opgestart. De ervaringen bij verandering of afstand van religie of levensbeschouwing worden in kaart gebracht. Tegen eind 2022 zal een rapport worden opgeleverd met aanbevelingen voor een ondersteuningsaanbod.

In het legistiek proces betreffende de **hertekening van het inburgeringstraject** (zie verder) werd bijzondere aandacht besteed aan een gedeelde sokkel van waarden en normen.

- Vooreerst werd een bepaling met essentiële rechten en plichten uitgewerkt en opgenomen in het gewijzigde besluit m.b.t. integratie en inburgering. Die bepaling zal deel uitmaken van de inburgeringscontracten.
- Daarnaast werden in hetzelfde besluit, bij de doelstellingen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie, een aantal essentiële waarden, normen en principes opgenomen, evenals de ankerpunten uit de Vlaamse cultuur, geschiedenis en wetenschappen.
- Het kader in de regelgeving biedt een minimale leidraad, op basis waarvan de cursus maatschappelijke oriëntatie vorm krijgt.
- Ook bij de evaluatie van de inburgeraars is hier aandacht aan besteed. Er werd een gestandaardiseerde test ontwikkeld, waarin ook vragen over waarden en normen en [de Vlaamse cultuur, geschiedenis en wetenschappen](#) opgenomen werden.

2.2. SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving.

OD 2.1 We maken het inburgeringsbeleid slagkrachtiger

Op basis van de nota aan de Vlaamse Regering van 17 juli 2020 rond de hertekening van het inburgeringstraject werd in 2021 een uitgebreid **legistiek proces** doorlopen. Het desbetreffende decreet werd op 9 juli 2021 bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Het wijzigingsbesluit werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 december

2021. **De nieuwe bepalingen traden in werking op 1 maart 2022**, behalve de bepalingen rond de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie en het participatie- en netwerktraject waarvan de inwerkingtreding zal worden bepaald via een bijkomend besluit in 2022.

Het vernieuwde inburgeringsbeleid legt de nadruk op verhoogde economische en maatschappelijke zelfredzaamheid, doorgedreven verwerving van de Nederlandse taal en kennis van de waarden en normen, geschiedenis en cultuur in de Vlaamse samenleving. Nieuwkomers worden zo uitgenodigd een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Tegelijk worden ze hierop beter voorbereid en worden hefboomen aangereikt om als volwaardige burger in Vlaanderen te kunnen functioneren.

De agentschappen integratie en inburgering hebben in 2021 de nodige **voorbereidingen getroffen voor de operationalisering** van de hertekening van het inburgeringstraject:

- De nieuwe einddoelen Maatschappelijke oriëntatie werden vertaald in nieuwe cursussen (vb. een online pakket) en nieuwe manieren van evalueren. Er werd een digitale gestandaardiseerde test maatschappelijke oriëntatie ontwikkeld. Er werd ook een traject opgestart met de docenten maatschappelijke oriëntatie om hen op te leiden in de nieuwe werkkaders.
- Aanpassingen van de Kruispuntbank Inburgering (KBI) om het vernieuwde inburgeringstraject correct te kunnen registreren en opvolgen.
- Ten derde werd sterk ingezet op digitalisering: er werd een voortraject rond digitale vaardigheden ontwikkeld en ik heb middelen voorzien voor de aankoop van IT materiaal om aan te bieden aan inburgeraars in hun traject.
- De agentschappen hebben zich ook voorbereid op het innen van retributies. Er werden onderling afspraken gemaakt en procedures uitgewerkt en getest.
- Wat betreft het versterken van een vraaggestuurde aanpak werd gestart met het opstellen van klantenprofielen op basis waarvan de nieuwe inburgeringstrajecten vorm zullen krijgen.
- Ik heb aan het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering ook een projectsubsidie toegekend om in te zetten op wervende communicatie over het inburgeringsaanbod, gericht op rechthebbende inburgeraars, potentiële doorverwijzers en toeleiders. Het is de bedoeling tot een Vlaanderenbreed communicatieplan te komen dat door de drie agentschappen integratie en inburgering gebruikt kan worden.
- Daarnaast kende ik aan Atlas een projectsubsidie toe om vervolgentrajecten na inburgering uit te werken, waarbij het activeren van de geïnburgerde centraal staat.
- Met mijn collega bevoegd voor werk tekende ik ook reeds de krijtlijnen uit voor de geïntegreerde intake in de vorm van proeftuinprojecten. Verder finaliseerde het Agentschap Integratie en Inburgering een samenwerkingsovereenkomst met VDAB met afspraken in verband met contactopname en informatie uitwisseling.

Tot slot heb ik verder meegewerkt aan de voorbereiding van het nieuwe **verplicht inburgeringstraject in Brussel**. Hiervoor werd expertise ter beschikking gesteld aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De inwerkingtreding van de verplichte inburgering in Brussel werd uitgesteld naar 1 juni 2022.

OD 2.2 We versterken de taalverwerving van het Nederlands

Het is belangrijk dat de inburgeraar ondersteund wordt in het verwerven van de Nederlandse taal. Nederlands is de verbindende taal binnen de samenleving en biedt kansen. Via de gewijzigde regelgeving zetten we in op het verder versterken van het taalniveau na het inburgeringstraject. Zo moeten verplichte inburgeraars die 2 jaar na het behalen van het inburgeringsattest niet werken of studeren, aantonen het **taalniveau B1** te hebben behaald.

De agentschappen integratie en inburgering, alsook het Huis van het Nederlands Brussel informeren anderstaligen over het beschikbare aanbod NT2 en garanderen een neutrale en objectieve leervraagdetectie met doorverwijzing naar het meest geschikte aanbod NT2. Om deze taak mogelijk te maken, kende ik in 2021 een subsidie toe aan Atlas voor de herwerking van de **screeningstest NT2**.

De agentschappen en het Huis zijn daarnaast verantwoordelijk voor de regie over een behoeftedekkende en behoeftegericht aanbod NT2. Op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data, gaan zij gedetailleerd na welke **noden er zich op vlak van NT2 voordoen**. Dit 'behoefteplan' werd voorbereid en opgeleverd op 15 maart 2021.

Sociaal tolken en vertalen wordt binnen de agentschappen ingebed als onderdeel van taalbeleid. Met deze inbedding wil ik gebruikers aanzetten om sociaal tolken en vertalers in te passen binnen een consistent en structureel geheel van maatregelen rond taalbeleid. De agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel bleven ook hun rol opnemen rond taalbeleid en taalpromotie. Concreet organiseerde het Agentschap Integratie en Inburgering 650 acties rond taal en taalbeleid.

Oefenkansen Nederlands zijn belangrijk om op in te zetten. Daarom verlengde ik het project Nedbox van de KULeuven en verleende ik een subsidie aan het taalbuddy-project 'Parlangi' (zie OD 1.1).

Ook het verstrekken van **certificaten van taalniveaus** blijft een taak voor de agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel. Hiervoor voorzag ik hen in certificerende taaltesten. Tevens werd een retributie ingevoerd voor deze taaltesten via de wijziging van de regelgeving.

Tot slot promootte ik in 2021, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Brussel, het **Nederlands oefenen en leren in Brussel**. Eén van de kerntaken van het Huis van het Nederlands betreft het stimuleren en motiveren van anderstalige Brusselaars in het leren van de Nederlandse taal. Om deze kerntaak ten volle te kunnen uitvoeren, kende ik middelen toe voor een **onderzoek naar de verwachtingen en persoonlijke doelstellingen van volwassenen die in Brussel Nederlands leren**.

OD 2.3 We versterken het inzicht in onze Vlaamse samenleving, haar werking en haar geschiedenis

Er werd bijzondere aandacht besteed aan een gedeelde sokkel van waarden en normen in de **hertekening van het inburgeringstraject** (zie onder OD 1.4.).

OD 2.4 We versterken de economische zelfredzaamheid

Volgens de nieuwe regelgeving zullen inburgeraars die niet werken voortaan **systematisch worden ingeschreven bij VDAB en toegeleid worden**. In 2021 hebben de agentschappen integratie en inburgering en de VDAB de voorbereidingen hiervoor getroffen. Er is een vernieuwde samenwerkingsovereenkomst, de elektronische uitwisseling werd op punt gesteld en er werden werkafspraken gemaakt. Het kader voor proeftuinen rond geïntegreerde intake werd samen uitgetekend. In 2022 zal het definitieve kader voor de geïntegreerde intake opgesteld worden.

Via het project rond **vervolgtrajecten na inburgering** dat wordt getrokken door Atlas, zal in de periode 2022-2024 samen met VDAB en andere partners onder meer gewerkt worden aan de begeleiding van ex-inburgeraars naar de arbeidsmarkt.

Eind december 2021 keurde ik het project '**JobRoad**: motor tot activering van inburgeraars' goed. Jobroad heeft een eigen model voor activering van kansengroepen ontwikkeld. Concreet bieden ze een 1 op 1 begeleiding met screening, matching en open sollicitatiegesprekken bij bedrijven. JobRoad brengt door middel van matchmakingacties de belangrijkste betrokken organisaties op de arbeidsmarkt (bedrijven, intermediairen, uitzendsector) samen in een netwerk, zodat de kandidaten heel gericht en persoonlijk naar een mogelijke werkgever kunnen begeleid worden.

OD 2.5 We zetten in op participatie en netwerk

Vanaf 1 januari 2021 zijn de **26 proeftuinen sociale netwerking en participatie voor inburgeraars** in het kader van de vierde pijler van het inburgeringstraject gestart (zie OD 1.1).

2.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijke kansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid

Werken aan gelijke kansen is niet de zaak van een enkele minister. De voltallige regering moet binnen zijn of haar domeinen hieraan meewerken. Het vernieuwde kader waarbinnen dit gebeurt, werd op 24 april 2020 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Hierbij zijn we afgestapt van de klassieke inventaris maar focussen we op die acties waarbij wordt samengewerkt over domeinen heen en waarvoor we in extra financiële impulsen voorzien.

Op 8 oktober 2021 werd de **actualisering van het horizontale actieplan m.b.t. gelijke kansen en integratie** meegedeeld op de Vlaamse Regering. Daarin worden een aantal acties toegevoegd en de regierol van de lokale besturen wordt aangescherpt. Lokale besturen staan immers het dichtst bij de burger en hebben het beste zicht op de uitdagingen die zich lokaal stellen op het gebied van samenleven. Concreet zijn er (nieuwe) acties bepaald waarbij we de lokale besturen financieel én inhoudelijk willen ondersteunen. De concretisering van dit vernieuwde kader ('**Plan Samenleven**') werd in het najaar voorbereid en wordt in 2022 uitgerold.

In 2021 heb ik ook een aantal **vernieuwende en versterkende initiatieven** genomen op vlak van integratie van personen van buitenlandse herkomst binnen het domein werk, onderwijs, jeugd, sport en welzijn. Zie daarvoor OD 1.2.

OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht

Op 1 januari 2021 startten de **vernieuwde samenwerkingsovereenkomsten** met de agentschappen en het Huis van het Nederlands. Bij de opmaak van de (meerjaren)planningen van de agentschappen en het Huis van het Nederlands werd ingespeeld op de nieuwe beleidsaccenten en -initiatieven zoals opgenomen in het Regeerakkoord en de beleidsnota.

Specifieke aandacht ging daarbij naar:

- Het aanbieden van juridische dienstverlening aan Vlaamse diensten, voorzieningen en lokale besturen. Dit principe werd in 2021 opgenomen in de gewijzigde regelgeving.
- Voor het aanbod sociaal tolken en vertalen hanteren de agentschappen sinds 1 januari 2020 een nieuw financieringsmodel conform de toepassing van het decreet van 7 juni 2013, waarin staat dat de gebruikers(overheden) instaan voor het betalen van de te presteren tolk- en vertaalprestaties. Belangrijk is dat sociaal tolken en vertalers één van de instrumenten zijn binnen taalbeleid. Dit principe werd verankerd in de gewijzigde regelgeving door sociaal tolken en vertalen decretaal in te bedden onder taalbeleid.
- De striktere afbakening van de taken van het Agentschap Integratie en Inburgering op vlak van het lokale integratiebeleid en de focus op tweedelijnsondersteuning.

OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt

Lokale besturen spelen een belangrijke rol in de realisatie van de hierboven vermelde doelstelling. Zie bv. OD 1.1 voor de **projecten 'samenleven in diversiteit' en de 'proeftuinen sociale netwerking en participatie'**. Binnen het **horizontale Gelijkekansen- en integratiebeleid** werd daarom de focus gelegd op ondersteuning van lokale besturen (zie OD 4.1).

Voor Brussel neemt de **Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)** de regierol voor het integratiebeleid op in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Tot eind 2021 ontving de VGC hiervoor een projectsubsidie. Vanaf 2022 zal de jaarlijkse subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie toegekend worden op basis van het door de Vlaamse Regering goedgekeurde meerjarenplan. Deze werkwijze werd in 2021 ingeschreven in de regelgeving en komt tegemoet aan de vraag naar verminderde planlast.

OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

In het integratie- en inburgeringsdecreet wordt voorzien in de **erkenning van een participatieorganisatie** om de belangen van personen van buitenlandse herkomst mee te vertegenwoordigen richting de overheid.

Omdat de procedure die in 2020 werd doorlopen niet heeft geleid tot de erkenning van een participatieorganisatie en dus opnieuw moest worden opgestart, werd voor 2021 een overgangsregeling voorzien. Om de continuïteit van de decretale opdrachten van de participatieorganisatie te garanderen werd aan het Minderhedenforum vzw, de voorgaande erkende participatieorganisatie, een projectsubsidie toegekend voor 2021 voor de continuïteit van de decretale opdrachten van de participatieorganisatie in afwachting van de erkenning door de Vlaamse Regering van een nieuwe participatieorganisatie in 2022.

Eind april 2021 werd een nieuwe oproep gelanceerd. LEVL vzw werd na het doorlopen van de erkenningsprocedure, door de Vlaamse Regering op 13 december 2021 erkend als

participatieorganisatie. Met de erkende participatieorganisatie LEVL vzw werd door de Vlaamse Regering een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de periode 2022-2026.

In 2021 werd ook voor de laatste keer een subsidie toegekend aan **De Schroef**, de werking voor binnenschippers. Vanaf 2022 zijn deze niet langer doelgroep van het integratiebeleid.

OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid

Er is nood aan een doordacht en wetenschappelijk onderbouwd beleid dat een antwoord biedt op de trends van vandaag en onzekerheden van morgen.

In 2021 werd de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIIM) geïntegreerd in de Gemeente- en stadsmonitor (GSM). De nieuwe publicatie verscheen vanaf eind november 2021 onder de naam **Jouw Lokale Integratiescan (LIS)**.

De voorbereidingen voor de tweede editie van de **survey samenleven in diversiteit (SID-survey 2022)** werden eind 2021 opgestart. Het veldwerk zal uitgevoerd worden in de loop van 2022. De resultaten worden in 2023 uitgebracht.

Ook de eerste editie van de **survey Barometer Samenleven** werd in 2021 voorbereid. Het veldwerk wordt begin 2022 uitgevoerd. De resultaten van de survey worden in de lente van 2022 – samen met indicatoren uit administratieve databanken – online gepubliceerd in een dashboard.

Het inburgeringstraject 2010-2020 werd uitgebreid gemonitord in het **jaarrapport inburgering 2020**. Het bevat gedetailleerde gegevens over onder meer de instroom van nieuwkomers, het aantal bereikte personen, de gevolgde cursussen maatschappelijke oriëntatie en NT2, duurtijden van de verschillende onderdelen.

OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

Om het Vlaams integratie- en inburgeringsbeleid nog efficiënter en doelgerichter te maken is het belangrijk lessen te trekken uit internationale voorbeelden.

In de loop van 2021 heb ik ontmoetingen gehad met mijn tegenhangers uit Nederland, Oostenrijk, deelstaat Noord-Rijn Westfalen, en deelstaat Salzburg. Daarnaast nam ik ook deel aan het Vienna Forum in Oostenrijk en heb ik een bezoek gebracht aan Noordrijn-Westfalen waar ik zicht kreeg op de praktijk. Ook op ambtelijk vlak zijn er veel contacten geweest met Oostenrijk, Noordrijn-Westfalen en Zweden.

In het kader van het European Integration Network en de Intergovernmental Consultations on Migration and Asylum vonden tevens uitwisselingen plaats. In samenwerking met de stad Mechelen en in het kader van het Partnership on Inclusion werd een internationaal webinar georganiseerd waar een honderdtal deelnemers van lokale, regionale, en (inter)nationale overheden hebben deelgenomen.

De OESO voert in mijn opdracht een evaluatie uit van deelaspecten van het Vlaamse integratiebeleid. De resultaten zullen eind 2022 beschikbaar zijn.

2.4. Budgettair kader**INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	100	167	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	167	0	0	0	0

INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	33.249	32.206	32.099	34.252	34.781	26.287
Toe-lagen IS	54.942	57.272	57.255	54.929	57.359	57.355
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	88.191	89.478	89.354	89.181	92.140	83.642

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)**Ontvangstenartikelen**

PJ0-9PFCADA-OW – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Op dit artikel komen de ontvangsten in kader van het handhavingsbeleid inburgering (boetes) en andere terugvorderingen in kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
Uitvoering	10	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er werd voor 10k meer terugvorderingen gedaan in het kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

PJ0-9PFCADA-WT – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Hier gebeuren correcties op de te ontvangen boetes.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
Uitvoering	-8	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er zijn 8 keuro correcties uitgevoerd op uitgeschreven boetes.

SJ0-9SFCADA-OW – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID**Korte inhoud:**

Op dit artikel komen de ontvangsten in kader van het handhavingsbeleid inburgering (boetes) en andere terugvorderingen in kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	100	0	0
Uitvoering	225	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er werd voor 125 keuro meer terugvorderingen gedaan in het kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

PJO-9PFCADA-WT – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud:

Hier gebeuren correcties op te ontvangen boetes.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
Uitvoering	-58	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er zijn voor 58 keuro correcties uitgevoerd op uitgeschreven boetes.

Uitgavenartikelen**SJ0-1SFC2DA-WT – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID****Korte inhoud:**

Het krediet op dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen voor de uitbouw van het integratie- en inburgeringsbeleid. De belangrijkste posten op dit begrotingsartikel zijn de subsidies aan de lokale besturen voor de stedelijke agentschappen Integratie- en Inburgering in Stad Antwerpen en Gent. De resterende middelen worden voorzien voor projecten ter ondersteuning van het integratie en inburgeringsbeleid, de subsidiëring van een aantal organisaties (waaronder het Huis van het Nederlands Brussel en de participatieorganisatie) en de ondersteuning van de algemene werking (communicatie, studies, uitgaven in kader van het handhavingsbeleid, beleidsvoorbereidend onderzoek, ...).

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	29.249	32.160	32.099	30.252	31.478	26.287

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Dit krediet werd bijna volledig aangewend.

SJ0-1SFC2DB-PR – PROVISIE PROJECTEN SAMENLEVEN**Korte inhoud:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend om beleidsinitiatieven te nemen, de sociale cohesie te versterken en het samenleven te bevorderen, in het kader van de uitvoering van het horizontaal plan Gelijke Kansen en Integratie.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	4.000	46	0	4.000	3.303	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De middelen op deze provisie werden herverdeeld naar de kredieten Integratiebeleid en Gelijkekansenbeleid voor projecten die verband houden met Samenleven.

SJ0-1SFC2DY-IS – AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING**Korte inhoud:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Integratie en Inburgering.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	54.942	57.272	57.255	54.929	57.359	57.355

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Werd zo goed als volledig aangewend.

Overige entiteiten onder toezicht

1.1. Agentschap Integratie en Inburgering

1.1.1. Omschrijving

Het Agentschap Integratie en Inburgering werd opgericht bij beslissing van 22 november 2013 van de Vlaamse Regering en heeft tot opdracht om, overeenkomstig het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden.

1.1.2. Ontvangstenartikelen

SMO-BSFCADA-OW: ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INTEGRATIE EN INBURGERING - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud:

Dit begrotingsartikel bevat alle andere ontvangsten van het Agentschap Integratie en Inburgering, die niet gefinancierd worden door een interne stroom vanuit de Vlaamse overheid. De belangrijkste componenten worden gevormd door de subsidie Sociale Maribel, de inkomsten vanuit projectfinanciering (voornamelijk AMIF) en de doorfacturatie van de tolkenprestaties aan de gebruikers.

BA2021	Uitvoering 2021
2.719	3.897

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De ontvangsten zijn 1.178 keuro hoger dan begroot.

Door de hogere vraag naar sociale vertaal- en tolkopdrachten zijn er meer aanrekeningen aan derden voor een bedrag van 535 keuro.

De met Europese fondsen gesubsidieerde projecten voor het digitaliseren van de lessen maatschappelijke oriëntatie en de inburgering van jongeren werden verlengd na opmaak van BO2021 en bijgevolg niet opgenomen in de begroting. De opbrengsten bedragen 493 keuro.

De inkomsten van andere overheden (federaal en lokaal) zijn 76 keuro hoger dan begroot. Doorgerekende kosten, inkomsten van vormingen en huur zijn 73 keuro hoger dan begroot.

SM0-BSFCAZZ-OI: ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud:**

Dit begrotingsartikel bevat alle interne stromen vanuit de entiteiten van de Vlaamse Overheid naar het Agentschap Integratie en Inburgering. Deze interne stromen bestaan uit de basisdotatie vanuit Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), de Asielmiddelen (ook vanuit Agentschap Binnenlands Bestuur). Een subsidie vanuit het beleidsdomein Welzijn in het kader van de samenwerkingsovereenkomst op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, en een subsidie van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (WSE) in het kader van de cofinanciering van de AMIF-projecten (Vlaams Cofinancieringsfonds).

BA2021	Uitvoering 2021
55.258	57.355

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De intern stromen zijn 2.097 keuro hoger dan begroot.
 In het kader van het relance plan Vlaamse veerkracht werd een toelage van 1.894 keuro ontvangen.
 Door het overschrijden van de spilindex werd de basistoelage verhoogd met 296 keuro.
 Ter financiering van de sociale akkoorden VIA5 en VIA6 werd in totaal 903 keuro ontvangen.
 Voor de financiering van een werving en communicatie project werd er 500 keuro ontvangen.
 De variabele toelage voor extra gerealiseerde inburgeringscontracten en intake gesprekken Nederlands tweede taal werd verminderd met 1.550 keuro en herverdeeld.

1.1.3. Uitgavenartikelen**SM0-ASFC2DA-LO: LONEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID****Korte inhoud:**

Op dit begrotingsartikel worden de voorziene loonkosten ingeschreven van het personeel.

BA2021		Uitvoering 2021	
VAK	VEK	VAK	VEK
42.152	42.152	42.389	42.389

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De loonkost is 237 keuro hoger dan begroot.
 Het gemiddeld aantal effectieve VTE's bedraagt 576. Dit is 16 VTE's minder dan begroot.
 Het lager aantal VTE's kent zijn oorzaak in het niet vervangen van langdurig afwezig en het trager invullen van openstaande functies. De loonkost is hierdoor 961 keuro lager.
 Anderzijds zijn er meer uitgaven ten gevolge van de uitvoering van de sociale akkoorden VIA5 en 6 en de indexering van de salarissen voor respectievelijk 903 keuro en 296 keuro.

SM0-AFSC2DA-WT: WERKING EN TOELAGEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID**Korte inhoud:**

Dit artikel bestaat uit algemene werkingskosten en kosten gerelateerd aan gebouwen.

BA2021		Uitvoering 2021	
VAK	VEK	VAK	VEK
12.391	12.640	11.881	11.881

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er is een minder uitgave t.o.v. BA2021 (VEK) van 759 keuro.
Door de hogere vraag naar sociale vertaal- en tolkopdrachten zijn er meer kosten voor ingehuurde externe tolken en vertalers voor 535 keuro. Deze kosten worden grotendeels doorgerekend aan de klant.

Anderzijds zijn er minder uitgaven voor extern advies en ingehuurde ICT diensten voor 392 keuro.

De verplaatsingskosten eigen werknemers liggen 202 keuro lager door het beperkte woonwerkverkeer ten gevolge Corona.

De (reis)onkostenvergoedingen voor inburgeraars is 130 keuro lager dan begroot, ten gevolge van de beperkte fysieke verplaatsingen van de inburgeraars tijdens corona en een beperking van de terugbetaling van de gemaakte onkosten.

Er is een lagere kost voor nutsvoorzieningen, onderhoud en herstellingen aan gebouwen voor in totaal 170 keuro.

Andere onderbestedingen zijn voornamelijk kosten voor onthaal, communicatie en algemene kosten voor 290 keuro.

De investeringen zijn beperkt gebleven tot 356 keuro en zijn 111 keur lager dan begroot.

SM0-ASFC2ZZ-OV: OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud:

Dit artikel geeft het verwachte cumulatief saldo van het Agentschap Integratie en Inburgering weer op het einde van boekjaar 2021.

BA2021		Uitvoering 2021	
VAK	VEK	VAK	VEK
	25.848		32.642

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Het resultaat van het boekjaar bedraagt 6.794 keuro. Het over te dragen saldo verhoogt bijgevolg met eenzelfde bedrag tot 32.642 keuro. Dit is hoofdzakelijk te wijden aan de uitgestelde verplichte inburgering in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waardoor de hiervoor toegekende middelen grotendeels onbenut zijn gebleven in 2021.

SM0-ASFC2ZZ-LE: LENINGEN

Korte inhoud:

In dit artikel worden de kapitaalaflossingen opgenomen van de lopende leningen.

BA2021		Uitvoering 2021	
VAK	VEK	VAK	VEK
	179		189

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De kapitaalsaflossingen volgen het afbetalingsschema en zijn in lijn met de begroting.

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit lokale besturen.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

ABB: Agentschap Binnenlands Bestuur

AMIF: Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie

AO: Algemene Ontvangsten

BA: Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement

BA-JR: Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening

BBC: beleids- en beheerscyclus

BBT: Beleids- en Begrotingstoelichting

BU: Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening

CBE: Centrum voor Basiseducatie

CEDAW: VN-vrouwenverdrag

CVO: Centrum voor Volwassenenonderwijs

DAB: Diensten met Afzonderlijk beheer

ESR: Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen

EU: Europese Unie

EVRM: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

HIVA: Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving

Inter: expertisecentrum in toegankelijkheid en Universal Design

IS: Interne stromen (ESR-aggregaat)

ISE: Inhoudelijk structurelement

IVA: Intern Verzelfstandigd Agentschap

IVRPH: VN-handicapverdrag

JKP: jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

KBI: Kruispuntbank Inburgering

LE: Leningen (ESR-aggregaat)

LGBTQI+: Lesbiennes, Gays, Biseksuelen, Transpersonen*, Queers, Interseksuelen, enz.

LIIM: Lokale Integratie-en Inburgeringsmonitor

LO: Leningontvangsten

LO: Lonen (ESR-aggregaat)
MO: Maatschappelijke Oriëntatie
MVG: Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAP: nationale actieplan
NOOZO: Vlaamse adviesraad handicap
NT2: Nederlands als tweede taal
OCMW: Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD: operationele doelstelling
OI: Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL: Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP: Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW: Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA: Participaties (ESR-aggregaat)
PR: Provisies (ESR-aggregaat)
SD: strategische doelstelling
STEAM: Science, Technologie, Engineering, Arts en Mathematics
TO: Toegewezen ontvangsten
VAK: vastleggingskrediet
VAPA: Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VCO: Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEK: vereffeningskrediet
VGC: Vlaamse Gemeenschapscommissie
VILD: Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog
VLIM: Vlaamse Migratie-en Integratiemonitor
VLOCA: Vlaams Open City Architectuur
VN: Verenigde Naties
VO: Vlaamse overheid
VSA: Vlaamse Statistische Autoriteit
VMSG: Vereniging van Steden en Gemeenten
VZW: vereniging zonder winstoogmerk
WCAG: Europese richtlijn webtoegankelijkheid
WT: Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. UITGEVOERDE BELEIDSINITIATIEVEN

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

- Coördinatie Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan 2020 – 2024 + voorbereidingen Plan Samenleven
- Bijdrage Interfederaal Actieplan inzake racismebestrijding
- Bijdrage aan Vlaams eenzaamheidsplan 2021-2024
- Uitrol van het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld 2021-2025 (i.s.m. collega ministers)
- Bijdrage aan het Vlaamse Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld
- Opmaak nieuw interfederaal actieplan SOCIESC

SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

- Subsidie aan de VVSG voor het project 'samenleven in diversiteit'
- Opstart van het project 'Diversiteit inspireert' i.s.m. Agentschap Integratie en Inburgering
- Uitbreiding inburgeringstraject met een vierde pijler (opzet Proeftuinen)
- Subsidie aan Refu Interim (gericht op vrijetijdsbesteding)
- Subsidie aan Parlangi (taalgericht)
- Het afsluiten van 11 wijkverbeteringscontracten
- Ondersteuning bij de vaccinatiestrategie a.d.h.v. de opzet van een website
- I.s.m. de minister voor jeugd: 19 projecten voor 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk'
- Ondersteuning van de vzw School in Zicht
- Ondersteuning voor het project MaxiPAC
- Ondersteuning voor Duo for a Job
- Ondersteuning voor het project Urban Youth Games
- Subsidie aan de VRT om te voorzien in digitale ervaringsopdrachten
- Ondersteuning voor het Expertisecentrum Katrol
- Ondersteuning uitbouw Overkophuizen
- Ondersteuning versterking Huizen van het Kind
- Opdracht rond Social Impact Obligaties
- Ondersteuning voor de Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)
- Ondersteuning project CIRRA

SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving

- Ondersteuning aan het Agentschap Integratie en Inburgering voor de operationalisering van de hertekening van het inburgeringstraject
- Projectsubsidie aan het Agentschap Integratie en Inburgering m.b.t. communicatie over het inburgeringsaanbod
- Projectsubsidie aan Atlas om de vervolgtrajecten na inburgering uit te werken
- Ondersteuning aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor de voorbereiding van het nieuwe verplicht inburgeringstraject in Brussel
- I.s.m. de minister voor werk werden de krijtlijnen van geïntegreerde intake in de vorm van proeftuinprojecten uitgewerkt
- Projectsubsidie aan de agentschappen integratie en inburgering voor de herwerking van de screeningstest NT2

- Subsidie voor het project Nedbox
- Voorzien in certificerende taaltesten voor de agentschappen en het Huis van het Nederlands
- I.s.m. de minister voor Brussel het Nederlands oefenen en leren in Brussel, promoten
- Subsidie project JobRoad

SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie

- Project Genderklik
- Werkingsmiddelen aan RoSa, Ella, Furia en de Nederlandstalige Vrouwenraad
- Projectsubsidies voor educatieve toepassingen en toolkit rond gender aan Blue Birds docs, RoSa, vzw Movemen, ...
- Lancering projectoproep 'gedeeld en betrokken ouderschap'
- Verkennende gesprekken inzake verschillen in gender op vlak van studiekeuze.
- DUO for a Woman
- Project rond kiezen voor STEAM-studie voor meisjes van buitenlandse herkomst
- Project rond huwelijksdwang
- Dialoog met het LGBTQI+ middenveld en gemeenschap
- Bespreking tijdens VILD over rol geloofsgemeenschappen in strijd tegen LGBTQI+-fobie
- Project voor LGBTQI-slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag
- Opzetten financiering voor project rond veilige(re) en vertrouwde omgeving voor LGBTQI+ personen
- Opvolging van project rond groeiende on- en offline anti-beweging m.b.t. gender, seksuele diversiteit en reproductieve rechten
- Opvolging project doorbreken van hetero- en gendernormativiteit in schoolcontext
- Project ondersteuning van ouders rond gender en seksuele diversiteit
- Project actualisatie en integratie van Transgender Infopunt
- Werkingsmiddelen toegekend aan çavaria, TIP, The Belgian Pride en Lumi
- Gunstige evaluatie NOOZO
- Werkingssubsidie aan GRIP vzw
- Projectmatige ondersteuning aan Onze Nieuwe Toekomst
- Opmaak sensibiliseringscampagne rond inclusieve vrijetijdsbesteding i.s.m. de minister voor cultuur en het agentschap Opgroeien
- Subsidie aan het Steunpunt voor Inclusie
- Projecten rond 'handicap en inclusief samenleven'
- Ondersteuning Inter
- Verkennende oefening herziening toegankelijkheidsverordening
- Vernieuwingstraject voor de databank Toegankelijk Vlaanderen (lancering nieuwe tool Vlaamse musea)
- Samenwerking aangegaan met de onderwijsinstellingen in Vlaanderen rond Universal Design
- Promotie van het Charter 'naar toegankelijke gemeenten'
- Initiatieven van Inter rond toegankelijkheid van vaccinatiecentra en informatie ondersteunen
- Ondersteuning lokale webtoegankelijkheid
- Uitrol van het actieplan 'Iedereen digitaal' (digitaal inclusiebeleid)

SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

- Actualisering horizontaal GKII-plan + voorbereiding Plan Samenleven
- Opzet van verschillende initiatieven i.k.v. het geactualiseerde beleidsplan

- Ondersteuning vernieuwde samenwerkingsovereenkomsten met de agentschappen en het Huis
- Versterking van Inter
- Projectsubsidie aan de VGC voor de regierol voor het integratiebeleid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad
- Lokale besturen ondersteunen en goede praktijken uitwisselen a.d.h.v. een lerend netwerk
- Driemaandelijks digitale nieuwsbrief Lokaal Gelijkekansenbeleid
- LEVL vzw werd erkend tot participatieorganisatie
- Subsidie aan De Schroef (werking voor binnenschippers)
- Evaluatie van het gelijkheidsmiddenveld: een objectiever samenwerkings- en financieringskader
- Ontmoetingen met tegenhangers uit Nederland, Oostenrijk, deelstaat Noordrijn-Westfalen en deelstaat Salzburg
- Deelname Vienna Forum in Oostenrijk, bezoek aan Noordrijn-Westfalen
- Contacten met Oostenrijk, Noordrijn-Westfalen en Zweden
- Uitwisselingen in het kader van het European Integration Network en de Intergovernmental Consultations on Migration and Asylum
- Organisatie webinar (i.s.m. stad Mechelen) in het kader van het Partnership on Inclusion
- Voorbereidingen rond constructieve dialoog i.k.v. het VN-verdrag inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie (april 2021) en de nieuwe Universal Periodic Review binnen de Mensenrechtenraad (mei 2021)
- Actieve deelname binnen relevante Europese fora en opvolging besluitvorming

2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN

SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

- Wetenschappelijk onderzoek naar de ervaringen van personen die veranderen van religie of levensbeschouwing
- Voorstudie organisatie Vlaams landschap m.b.t. mensenrechteninstellingen

SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving

- Onderzoek naar de verwachtingen en persoonlijke doelstellingen van volwassenen die in Brussel Nederlands leren (Huis van het Nederlands)

SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie

- Onderzoek naar de geweldervaringen van LGBTQI+ personen
- Deelname aan de Europese survey inzake gendergerelateerd geweld
- Organisatie webinar met Nederlands minister Engelshoven over het onderzoek naar de kennis en attitude ten aanzien van personen met een variatie in geslachtskenmerken
- Lancering onderzoek naar het aanbod en de kwaliteit van de relationele en seksuele vorming (RSV) bij leerlingen met een handicap in het buso-onderwijs

SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkheids-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

- Publicatie lokale integratiescan
- Onderzoek OESO

- Voorbereidingen survey "Samenleven in Diversiteit" (publicatie 2023)
- Voorbereidingen Barometer Samenleven (jaarlijkse publicatie vanaf 2022)
- Lancering gendersyntheserapport van de VSA
- Finaliseren van het handicapsyntheserapport

3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING

- Definitieve goedkeuring van het decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (definitieve goedkeuring op 7 mei 2021, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 8 juli 2021, bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 9 juli 2021 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 11 augustus 2021)
- Definitieve goedkeuring van het decreet tot wijziging van artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en artikel 38 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (definitieve goedkeuring op 4 december 2020, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 17 maart 2021, bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 19 maart 2021 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 30 maart 2021)
- Definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenningsvoorwaarden, de erkenningsprocedure en het toezicht op de Vlaamse advies-en beleidsparticipatieraad van personen met een handicap (17 december 2021)
- Definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie-en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 (17 december 2021)
- Eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut (17 december 2021)

4. DECREETSEVALUATIES

/

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'